

అథ ఏకత్రింశ స్సర్గః

హనుమతా శ్రీరామచరిత్రానుసంధానమ్

- ఏవం బహువిధాం చింతాం చింతయిత్వా మహాకపిః |
 సంశ్రవే మధురం వాక్యం వైదేహ్య వ్యాజహార హ || 1
- రాజా దశరథో నామ రథకుంజర వాజిమాన్ |
 పుణ్యశీలో మహాకీర్తి రృజు రాసీ నృహాయశాః || 2
- రాజర్షీణాం గుణశ్రేష్ఠ స్తపసా చర్షిభి స్సమః |
 చక్రవర్తికులే జాతః పురందరసమో బలే || 3
- అహింసారతి రక్షుద్రో ఘృణీ సత్యపరాక్రమః |
 ముఖ్య శ్చేక్ష్వా వ్వికువంశస్య అక్షీవాన్ అక్షీవర్ధనః || 4
- పార్థివవ్యంజనై ర్యుక్తః పృథుశ్రీః పార్థివర్షభః |
 పృథివ్యాం చతురంతాయాం విశ్రుత స్సుఖద స్సుఖీ || 5
- తస్య పుత్రః ప్రియో జ్యేష్ఠ స్తారాధిప నిభాననః |
 రామో నామ విశేషజ్ఞ శ్శ్రేష్ఠ స్సర్వధనుష్మతామ్ || 6
- రక్షితా స్వస్య ధర్మస్య స్వజనస్య చ రక్షితా |
 రక్షితా జీవలోకస్య ధర్మస్య చ పరంతపః || 7
- తస్య సత్యాభిసంధస్య వృద్ధస్య వచనాత్ పితుః |
 సభార్య స్సహచ బ్రాత్రా వీరః ప్రవ్రాజితో వనమ్ || 8
- తేన తత్ర మహారణ్యే మృగయాం పరిధావతా |
 రాక్షసా నిహతా శ్శూరా బహవః కామరూపిణః || 9

జనస్థానవధం శ్రుత్వా హతౌ చ ఖరదూషణౌ |
 తత స్త్యమర్దాపహృతా జానకీ రావణేన తు || 10

వంచయిత్వా వనే రామం మృగరూపేణ మాయయా |
 స మార్గమాణ స్తాం దేవీం రామ స్సీతా మనిందితామ్ || 11

ఆససాద వనే మిత్రం సుగ్రీవం నామ వానరమ్ |
 తత స్స వాలినం హత్వా రామః పరపురంజయః || 12

ప్రాయచ్ఛత్ కపిరాజ్యం తత్ సుగ్రీవాయ మహాబలః |
 సుగ్రీవేణాపి సందిష్టా హరయః కామరూపిణః || 13

దిక్షు సర్వాసు తాం దేవీం విచిన్వంతి సహస్రశః |
 అహం సంపాతివచనా చ్ఛతయోజనమాయతమ్ || 14

అస్యా హేతో ర్విశాలాక్య్యా స్నాగరం వేగవాన్ ప్లుతః |
 యథారూపాం యథావర్ణాం యథాలక్ష్మీం చ నిశ్చితామ్ || 15

అశ్రౌషం రాఘవ స్యాహం సేయ మాసాదితా మయా |
 విరరామైవ ముక్త్యాశౌ వాచం వానరపుంగవః || 16

జానకీచాపి తచ్చుగ్రత్వా విస్మయం పరమం గతా |
 తత స్నా వక్రకేశాంతా సుకేశీ కేశసంవృతమ్ || 17

ఉన్నమ్య వదనం భీరు శ్శింశుపావృక్ష మైక్షత || 18

నిశమ్య సీతావచనం కపేశ్చ
 దిశశ్చ సర్వాః ప్రదిశశ్చ వీక్ష్య |
 స్వయం ప్రహర్షం పరమం జగామ
 సర్వాత్మనా రామ మనుస్మరంతీ || 19

సా తిర్యగూర్ధ్వం చ తథాప్యధస్తాత్
 నిరీక్షమాణా త మచింత్యబుద్ధిమ్ |
 దదర్శ పింగాధిపతే రమాత్యం
 వాతాత్మజం సూర్య మివోదయస్థమ్ ||

20

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్తికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకత్రింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||
 ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రాపణిమ్ ||

అథ ద్వాత్రింశ స్సర్గః

వానరదర్శనేన సీతయా బహువిధవికల్పనమ్

తత శ్శాఖాంతరే లీనం దృష్ట్వా చలితమానసా |
 వేష్టితార్జునవస్త్ర్యం తం విద్యుత్సంఘాత పింగళమ్ || 1

సా దదర్శ కపిం తత్ర ప్రశ్రితం ప్రియవాదినమ్ |
 పుల్లాశోకోత్కరాభాసం తప్తచామీకరేక్షణమ్ || 2

మైథిలీ చింతయామాస విస్మయం పరమం గతా |
 అహో భీమ మిదం రూపం వానరస్య దురాసదమ్ || 3

దుర్నిరీక్షమితి జ్ఞాత్వా పున రేవ ముమోహ సా |
 విలలాప భృశం సీతా కరుణం భయమోహితా || 4

రామ! రామేతి దుఃఖార్తా లక్ష్మణేతి చ భామినీ |
 రురోద బహుధా సీతా మందం మందస్వరా సతీ || 5